

МЕТЛАРЯТ ЕСТОНСКА ПРИКАЗКА

Превод от руски: Светослав Минков, 1954

chitanka.info

Живял някога един старец с тримата си синове. В неуморен труд прекарал той живота си, но ето че силите му отслабнали, смъртта застанала вече зад гърба му. Старецът разделил на три равни части всичко, каквото имал, повикал синовете си и им казал:

— Когато мене няма да ме има, нека всеки вземе своята част и заживейте дружно. Грижете се един за друг, както подобава на братя.

Скоро старецът умрял. По-големите синове не тъгували дълго. Щом погребали баща си, оставили гроба и почнали да делят посвоему бащиния имот.

— На теб половината земя — рекъл най-големият — и на мен половината земя. На теб половината къща и на мен половината къща. На теб един кон и на мен един кон, на теб една крава и на мен една крава.

— Добре си поделихме имота — зарадвал се средният брат.

В това време те се огледали и видели, че най-малкият брат все още седи при гроба на баща си и плаче.

Средният брат рекъл:

— Как го забравихме? А да делим на три части — никак не върви.

— Нищо — отвърнал най-големият. — Ти само мълчи, докато аз поприказвам с него. Нито себе си, нито тебе ще излъжа.

Щом малкият брат се върнал у дома, големият му казал:

— Слушай, братко, за да се роди жито, земята трябва три пъти с пот да се полее. Жал ни е за теб, ти си най-малкият. Дай си нивата на нас, ние ще се потрудим вместо теб. А ти вземи за себе си брезовата горичка. Дърветата и тревата сами растат. Бащината къща е една, тясна ще бъде за трима ни. Поживей засега в старата баня, там е широко. Крави и овце няма да ти дадем, защото ще имаш много грижи с тях, пък и освен това ти няма да ги държиш. Вземи старата кобилка, нека тя пасе в твоята горичка.

Малкият брат не искал да се разправя с по-големите. Той много обичал баща си, не му било сега до делба. Извел старата кобилка от конюшната и я подкарал надолу към банята.

„Малко ми се падна от бащиното наследство — рекъл си той. — Но нищо, все ще преживея някак. Нима само аз съм такъв? Бедняци има много по света.“

Настанил се той как да е в банята, пуснал кобилката да пасе, а сам отишъл да види имота си.

Малка била горичката, но колко хубаво било в нея! Тревата гъста, цветя — всякакви, на всяко дръвче пеят птички.

Полежал малкият брат на тревицата, послушал птичките. Поискало му се да яде — набрал си ягоди и гъби.

Прекарал тъй един ден, втори, а на третия се замислил: „Как ще живея по-нататък? С ягоди и гъби дълго сит няма да бъда. Защо да не направя брезови метли и да ги занеса в града? Може би ще спечеля някоя пара за хляб?“

Тъй и сторил. Нарязал цял куп клонки, очистил ги от листата и ги вързал с лико на здрави снопчета. Излезли хубави метли. После впрегнал кобилката, натрупал метлите на талигата и потеглил за града.

Насред пазара спрял коня, изправил се в талигата и започнал с песни и шеги да кани купувачи.

Макар че метлите не са кой знае каква стока, но те трябва на всекиго в домакинството. А на туй отгоре и продавачът е весел, докато платиш — хубаво ще се посмееш.

Не минал и час, и малкият брат разпродад стоката си. Преброил спечелените пари — не са голямо богатство, но за хляб и сланина ще стигнат.

Така заживял момъкът. Три дни прави метли, на четвъртия ги носи в града. Да забогатява — не забогатява, но и не гладува.

Веднъж той срещнал на пътя по-големите си братя. Погледнали те стоката му и почнали да се смеят.

— Охо! — рекли. — Ти си станал важен търговец. Току-виж — и каменна къща си изградил от печалбите.

— Защо не! — отвърнал малкият брат. — Може и туй да стане.

И подкарал кобилката си нататък.

Върви и си мисли:

„Добре, мили братя. Ще ви се отплатя за всичко — ще разберете как сте се присмивали над мен!“

Същия ден, като се върнал от пазар, той отишъл при големите братя и им поискал крината.

— Защо ти е дотрябвала крина? — питат го братята. — Какво си се накарал да мериш?

— То си е моя работа — отвърнал малкият брат. — Ако искате много да знаете — скоро ще остарееете.

Спогледали се големите братя.

— Добре — рекли. — Почакай малко. Сега ще ти донесем крината, тя е в хамбара.

След малко се върнали. Подали на брат си крината и казали:

— Утре да ни я върнеш. Ще мерим овес.

Малкият брат поблагодарил на големите и се упътил към своята баня.

В къщи той огледал добре крината и видял — дъното отвътре намазано с лепкава смола.

„Ех, че хитреци са моите братя — рекъл си. — Ще видим само кой кого ще надхитри!“

И той поразровил кесията си, извадил една медна монета и почнал да я лъска с пепел. Толкова я излъскал, че тя заблестяла като златна.

На сутринта залепил монетата на дъното на крината и я занесъл на братята. После отишъл в горичката и се изтегнал на тревата. Чака и се надсвирва с един дрозд.

Не успял да изсвири с дрозда и една песничка, и братята се показали накрай брезовата горичка. Седнали те до него на тревата и заговорили сладко-сладко:

— Помниш ли, братко, как баща ни поръча да се грижим един за друг, да живеем в мир и дружба?

— Помня — усмихнал се най-малкият брат. — Ами вие помните ли?

— Какво приказваш! — рекли братята. — Та ние дойдохме да те попитаме дали не искаш едно теленце? То ще порасте и ще ти дава доста млекце.

Малкият брат веднага се досетил каква е работата.

— Добре, братя — кажете направо какво искате от мен?

Братята помълчали, после рекли:

— Кажни ни, молим ти се, къде си намерил толкова злато?

— Защо да не ви кажа? Виждате ли колко брези има в тая горичка и колко клони на всяка бреза? От тия клони аз правя метли и ги продавам на пазара. А знаете ли каква е сега цената на метлите! За всяка метла дават по една крина злато.

Светнали очите на големите братя. Те почнали да увещават малкия брат — продай ни брезовата горичка, та продай ни я!

— Не ми се ще да я продавам — рекъл той, — но хайде, ще ви я отстъпя, ако ми дадете за нея пълна крина със сребърни рубли.

Големите братя продали конете и кравите, продали земята, дори и къщата продали. Обърнали парите в сребърни рубли и ги насипали в крината. Но ето ти беда — рублиите напълнили само три четвърти от крината.

Пак изтичали големите братя при малкия.

— Слушай, драги — казали. — Крината е пълна, но не догоре. Не можахме да намерим повече пари.

Малкият брат погледнал крината.

— Е, че тук не стига цяла четвърт! Но хайде от мен да мине. Вие разделихте с мен по братски бащиното наследство. И аз няма да ви измамя. Вземете горичката с всички пръти и трупайте богатство, колкото искате!

Той пресипал сребърните рубли в един чувал. Впрегнал кобилката, метнал чувала в талигата и заминал от родното село да си търси щастието на друго място.

А големите братя веднага се заловили да режат брезови клонки и да ги свързват на снопчета. Напълнили цяла кола с метли и тръгнали да ги продават.

Още не стигнали до града, хората почнали да ги спират.

— Хей, побратими, как давате метлите?

Братята отговарят:

— Една крина злато за метла.

— Толкова не струват вашите умни глави, та метлите ли! — смеят се хората.

Братята нищо не слушат и продължават пътя си.

Ето — стигнали на пазара, спрели колата наред площада, чакат купувачи.

Един човек се приближил и попитал колко струват метлите, после дошъл друг — скоро се събрала цяла тълпа.

А братята си знаят все своето:

— Една крина злато за метла!

Отначало хората се смеели, после се разсърдили. Тогава някакъв шегобиец извикал:

— Сега ще ви насипем злато дори повече, отколкото искате!
Грабнал той една метла от колата, че като зашибал братята по гърба!

— Стига, стига! — замолили се братята.

— Е, колко струват метлите? — пита шегобиецът.

— Половин крина злато за метла — рекъл по-големият брат. Но като видял, че и другите купувачи грабнали по една метла, извикал: — Ако щете, вземете ги даром!

Хората не поискали да вземат метлите даром, но ги купили на оная цена, която винаги плащали.

Не забогатели големите братя, но за хляб и сланина спечелили някоя пара.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.